

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و نظریس

برگشال

۱۳۸۵/۰۶/۰۲ شماره

تاریخ

پیوست

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۷۸/۱۱/۸۵ صیغه
تاریخ ثبت:
اقدام کننده: عصر ۸/۲/۸۵

شورای محترم نگهبان

لایحه جامع خدمات رسانی به ایشارگران که از سوی دولت به شماره ۳۱۷۲۸/۲۸۴۹۱ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۰ به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۵/۴/۷ تصویب آن طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به کمیسیون اجتماعی تفویض شده بود در جلسه روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۴ آن کمیسیون با اصلاحاتی به تصویب رسید و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۵/۷/۵ مجلس با چهارسال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت گردید در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

لایحه جامع خدمات رسانی به ایثارگران

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - تعاریف

الف - ایثارگر در این قانون به کسی اطلاق می‌گردد که برای استقرار و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و دفاع از کیان نظام جمهوری اسلامی ایران و استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمنان داخلی و خارجی انجام وظیفه نموده و شهید، مفقودالاثر، جانباز، اسیر، آزاده و رزمنده شناخته شود.

تبصره - احرار مصادیق ایثارگری و تشخیص از کارافتادگی مشمولین این قانون در چارچوب قوانین نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران براساس آییننامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری بنیاد و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - شهید و مفقودالاثر: به کسی اطلاق می‌شود که جان خود را در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضدانقلاب و اشرار ضدانقلاب و اشاره نثار نموده و یا در این رابطه مفقودالاثر شناخته شود.

ج - جانباز: به کسی اطلاق می‌شود که سلامتی خود را در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضدانقلاب و اشرار از دست داده و به اختلالات و نقص‌های جسمی یا روانی دچار شود.

د - اسیر: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضدانقلاب و اشرار در داخل و یا خارج از کشور گرفتار آمده و هویت و وضعیت وی مورد تأیید مراجع صلاحیتدار قرار گیرد.

بیانی

هـ - آزاده: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، شکوفایی، دفاع و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضد انقلاب و اشرار در داخل و یا خارج از کشور اسیر شده و سپس آزاد شود. همچنین کلیه افرادی که از تاریخ ۱۳۵۷/۱۱/۱۶ تا ۱۳۲۲/۵/۲۸ با الهام از مبارزات و مجاهدات امام خمینی(ره) به دلایل امنیتی، مذهبی یا اتفاقات سیاسی دیگر حداقل به مدت سه ماه در بازداشت یا حبس قطعی بوده‌اند.

تبصره - استمرار شرایط این بند در طول دوران اسارت و یا زندان باید به تأیید مراجع صلاحیتدار برسد.

و - رزمende: به کسی اطلاق می‌شود که در راه تکوین، دفاع و حفظ ارزشها و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضدانقلاب و اشرار با تأیید مراجع ذی‌صلاح به‌طور فعال حضور یافته باشد.

تبصره - وزارت دفاع و پستیبانی نیروهای مسلح موظف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون در مورد رسیدگی به امور رزمende‌گان با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، لایحه‌ای را تدوین و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ز - خانواده شاهد: خانواده‌های معظمی که در راه اعتلای اهداف عالیه انقلاب اسلامی و مبارزه با دشمنان انقلاب یکی از اعضاء خانواده‌شان (پدر، مادر، همسر، فرزند) شهید یا مفقود الایر یا اسیر شده باشد.

ح - خانواده ایثارگران: خانواده‌های جانبازان و آزادگان که شامل همسر، فرزند و والدین آنها می‌شود.

ط - در صورت فوت جانبازان و آزادگان مشمول این قانون، خدمات و امتیازات مریبوط، به خانواده تحت تکفل آنان تعلق می‌گیرد.

ی - بنیاد شهید و امور ایثارگران در این قانون به اختصار بنیاد نامیده می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

۲۲۸/۹۰۶۸۴ شماره

۱۳۸۵/۰۶/۰۷ تاریخ

پیوست

بیانی

ماده ۲ - دستگاههای مشمول این قانون عبارتند از:

الف - کلیه وزارتاخانه‌ها، سازمانها، و دستگاههای اجرایی، مؤسسات و شرکتهای دولتی و ملی شده تحت پوشش و یا مدیریت دولتی اعم از این که دارای قوانین و مقررات خاص باشند و یا نباشند، قوه قضائیه اعم از کادر قضایی و اداری و سازمانها و مؤسسات وابسته و تابعه آنها، کانون وکلای دادگستری، کانون‌های کارشناسان رسمی دادگستری، قوه مقننه، نهاد ریاست جمهوری، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران (سازمانهای وابسته و تابعه)، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (نظمی و انتظامی) نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکتهای تحت پوشش وابسته یا تابعه آنها و کلیه سازمانها و شرکتهایی که به نحوی از اتحاده از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند و یا قسمتی از بودجه آنها توسط دولت تأمین می‌گردد. بانکها، مؤسسات بیمه‌ای، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، شهرداریها و شرکتهای تحت پوشش آنان و نیز مؤسسات و شرکتهایی که شمول قانون برآنها مستلزم ذکر نام است از قبیل سازمان تأمین اجتماعی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، شرکتهای هواپیمایی، سازمان انرژی اتمی، اعضای هیأت علمی و کادر اداری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان و دانشگاه آزاد اسلامی.

ب - سایر دستگاهها و سازمانها و شرکتها و مراکز تولیدی و توزیعی و خدماتی که تحت پوشش قانون کار یا مقررات تأمین اجتماعی و قوانین خاص هستند.

فصل دوم - مسکن

ماده ۳ - خدمات مسکن با استفاده از روش‌های ذیل ارائه می‌گردد:

الف - تأمین و واگذاری زمین یا مسکن.

ب - واگذاری منازل اجاره به شرط تملیک.

ج - ارائه تسهیلات بانکی بلندمدت با کارمزد حداقل چهار درصد (۴٪) با بازپرداخت بیست ساله.

د - ودیعه مسکن استیجاری.

بیانی

هـ - کمک بلاعوض.

و - پرداخت هزینه تعمیر منزل و تبدیل به احسن نمودن مسکن نامناسب.

ز - معافیت از هزینه‌های آماده‌سازی زمین، خدمات و تسهیلات مهندسی و شهری که حسب مورد به ایثارگران واجد شرایط تعلق می‌گیرد.

تصریف ۱ - مشمولین دریافت خدمات مسکن عبارتند از همسران، فرزندان و والدین شهداء، اسراء و مفقودالاگرها، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و آزادگانی که فاقد مسکن بوده یا دارای مسکن نامناسب می‌باشند.

تصریف ۲ - جانبازان و آزادگان متوفای مشمول این فصل که قبل از فوت از خدمات مربوط به مسکن برخوردار نشده‌اند، خدمات مرتبط به مسکن به همسران آنان که مسؤولیت حضانت فرزندان جانباز و آزاده را عهده‌دار می‌باشند و یا به قیم قانونی به نام فرزندان آنان اعطای می‌گردد. ضمناً جانبازان و آزادگان متأهل متوفی که دارای فرزند نباشند و اگذاری خدمات مسکن موردنظر به همسر آنان ارائه می‌گردد.

ماده ۴

میزان تسهیلات بانکی این فصل برای هریک از مشمولین به ازام هر واحد مسکونی، یکصد و بیست میلیون (۱۲۰,۰۰۰) ریال در شهرهای با بیش از یک میلیون نفر جمعیت و در سایر شهرها و روستاهای یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌باشد. افزایش سطح تسهیلات موضوع این ماده در سالهای آتی، براساس نسخ تorum به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تصریف ۱ - مشمولین این قانون که عضو تعاونی‌های مسکن بوده و نیز مالکین املاک مسکونی فاقد سند مالکیت رسمی اعم از شهری و روستایی می‌توانند با ارایه ضمانت لازم (سفته و تعهدنامه کتبی بنیاد استان مربوط) از تسهیلات بانکی استفاده نمایند. این ضمانت نافی مسؤولیت بانک در پیگیری اقدامات قانونی برای وصول مطالبات عموق نخواهد بود.

تصریف ۲ - رعایت آئین‌نامه مقاوم‌سازی در ساخت واحدهای مشمول این تسهیلات که به تأیید شهرداری یا بنیاد مسکن رسیده باشد ضروری است.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

۱۳۸۵/۰۶/۰۲ شماره ۹۰۶۸۴

تاریخ

پیش

بیانی

تبصره ۳ - محاسبه سود و کارمزد متعلق به تسهیلات بانکی مسکن در چارچوب ضوابط مورد عمل بانکها در بخش مسکن صورت خواهد گرفت و سود و کارمزد قابل دریافت از ایثارگران مشمول، چهاردرصد (۴٪) بوده و پرداخت مابه التفاوت آن نسبت به سود مورد انتظار بانکها در بخش مذکور در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی خواهد شد تا از آن طریق به بانکها پرداخت شود.

تبصره ۴ - ایثارگرانی که از تسهیلات وام خرید مسکن در سقف بالاتر از میزان اشاره شده در این ماده استفاده می‌نمایند سود و کارمزد تسهیلات دریافتنی تا سقف وام پیش‌بینی شده در این ماده براساس چهاردرصد (۴٪) و مازاد بر آن برابر ضوابط نظام بانکی محاسبه خواهد شد. دریافت این وام بدون شرایط سپرده‌گذاری می‌باشد.

ماده ۵ - به منظور پیشگیری از تخریب و بلااستفاده شدن و مساعدت در تعمیر و نگهداری منازل مسکونی مشمولین این فصل که در عسر و حرج قرار دارند و از مساعدتهای مربوط به مسکن نیز بهره‌مند نشده‌اند، بنیاد بر حسب ضوابط و مقررات مصوب هیأت امناء می‌تواند، بخشی از هزینه‌های تعمیرات منازل را به صورت بلاعوض پرداخت نماید.

ماده ۶ - مشمولین این قانون برای احداث یک واحد مسکونی با زیربنای مفید تا یکصد و بیست مترمربع و بیست مترمربع تجاری در شهر محل سکونت خود از پرداخت هزینه‌های عوارض صدور پروانه‌های ساختمانی، عوارض شهرداری و نوسازی برای یکبار با معرفی بنیاد معاف می‌باشند.

مفاد این ماده در احداث مجتمع‌های مسکونی نیز اعمال و مازاد بر تراکم شامل ایثارگران نخواهد بود.

تبصره - مشمولین این قانون از پرداخت هرگونه هزینه انشعاب آب و فاضلاب، برق و گاز و پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه خدمات انشعاب آنها برای یک بار معاف می‌باشند.

ماده ۷ - وزارت مسکن و شهرسازی موظف است برای جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، آزادگان، همسران شهید و یا قیم قانونی فرزندان شهید (به نام

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

۱۴۰۶/۹۰/۲۸۸

تاریخ ۱۴۰۵/۰۶/۰۲

پیش

بیانی

فرزندان) نسبت به تأمین زمین بر مبنای قیمت منطقه‌ای سال ۱۳۶۹ و اولین سال قیمت منطقه‌ای برای زمین‌هایی که قیمت منطقه‌ای سال ۱۳۶۹ ندارند با هماهنگی بنیاد اقدام نماید. در صورتی که واگذاری زمین به واجدین شرایط این ماده ممکن نباشد دولت مکلف است به ازای آن جهت هریک از مشمولین مبلغ پنجاه میلیون (۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال برای سال اول و متناسب با فرخ تورم جهت سالهای بعد، اعتبار لازم را اختصاص دهد.

ماده ۸ - وزارت مسکن و شهرسازی موظف است سالانه حداکثر سی درصد (۳۰٪) از منازل اجاره به شرط تملیک خود را با در نظر داشتن تعداد واجدین شرایط و متناسب با نیاز بنیاد به این امر اختصاص دهد. مابه التفاوت سهم زمین در آپارتمانهای اجاره به شرط تملیک به مشمولین واجد شرایط پرداخت می‌شود.

ماده ۹ - مشمولین این فصل از پرداخت هزینه آمده‌سازی کلامعاف و پرداخت این هزینه‌ها به عهده وزارت مسکن و شهرسازی است این معافیتها در هنگام انعقاد قرارداد محاسبه و قید می‌گردد.

ماده ۱۰ - بنیاد موظف است با اعتبارات مصوب در بودجه سالانه نسبت به مناسب‌سازی اماکن مسکونی و ساماندهی محیط زیست شخصی جانبازان ویژه اقدام نماید.

ماده ۱۱ - وزارت‌خانه‌های نیرو، نفت، راه و ترابری و کشور موظفند کلیه هزینه‌های خدمات مربوط به آبرسانی، برق‌رسانی، گازرسانی و جاده موصلاتی و ساخت و ساماندهی و نگهداری گلزارهای شهداء و یادمانها را با هماهنگی بنیاد تأمین نمایند. هزینه آب، برق و گاز مصرفی گلزارهای شهداء در مکانهایی که تحت پوشش شهرداریها، اوقاف و سازمان میراث فرهنگی نیستند رایگان می‌باشد.

آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت کشور با هماهنگی بنیاد و ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت‌خانه‌های مزبور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

بیت‌اللّٰہ

فصل سوم - بهداشت و درمان

ماده ۱۲ - حدود خدمات بیمه بهداشتی، درمانی (همگانی، مکمل، خاص) قابل ارائه به خانواده شاهد، جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل ایشان به پیشنهاد مشترک بنیاد، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

ماده ۱۳ - تأمین صدرصد (۱۰۰٪) هزینه بهداشتی درمانی به صورت بیمه سلامت، بیمه همگانی، بیمه مکمل و بیمه خاص (خدماتی که مشمول قوانین بیمه همگانی و تکمیلی نمی‌گردد) خانواده شاهد، جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان بر عهده دولت بوده و اعتبارات آن هرساله در قوانین بودجه سوابق منظور می‌گردد.

تبصره ۱ - کلیه دستگاههای اجرایی موظفند از محل اعتبارات مصوب و در قالب تخصیص اعتبار ابلاغی نسبت به تأمین و پرداخت کسورات بیمه درمانی همگانی و مکمل سهم کارکنان ایثارگر شاغل در دستگاه مربوط و خانواده شاهد، جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان اقدام نمایند.

تبصره ۲ - شرکتهای دولتی، نهادها، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، موظفند از محل هزینه عملیات جاری خود نسبت به پرداخت کسورات بیمه درمانی همگانی و مکمل سهم ایثارگران شاغل در مؤسسات مربوط و افراد تحت تکفل آنان اقدام نمایند.

تبصره ۳ - دولت مکلف است به منظور پرداخت کسورات بیمه درمان همگانی و تکمیلی سهم ایثارگران شاغل در بخش غیر دولتی مشمول قوانین کار و تأمین اجتماعی اعتبار لازم را هر ساله در لواح بودجه سوابق کل کشور پیش‌بینی نموده و در اختیار سازمان تأمین اجتماعی قرار دهد.

تبصره ۴ - دولت موظف است ضمن لواح بودجه سوابق سازوکارهای لازم را برای بهره‌مندی هماهنگ مشمولین این ماده از خدمات درمانی فراهم نماید.

بیت‌الل

ماده ۱۴ - بنیاد موظف است امکانات بهداشتی، درمانی، تشخیصی، توانبخشی، آموزشی، پیشگیری، دارو و تجهیزات مورد نیاز را برای گروههای ویژه جانبازان شیمیایی، اعصاب و روان، نخاعی و اندامهای مصنوعی داخلی و خارجی جانبازان تهیه و تأمین نماید. بدین منظور بنیاد می‌تواند ضمن استفاده از ظرفیت بخشاهای دولتی و غیر دولتی حسب ضرورت با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران نسبت به توسعه یا تأسیس مراکز ویژه مورد نیاز ایثارگران واجد شرایط اقدام نماید.

تصره ۱ - سازمان بهزیستی کشور موظف است با اولویت نسبت به پذیرش فرزندان معلول ایثارگران در مراکز دولتی و غیردولتی اقدام نموده و خدمات مربوطه را به آنها ارایه نماید. اعتبار مربوط به این خدمات از محل اعتبارات مصوب سازمان مذکور تأمین و پرداخت می‌گردد.

تصره ۲ - بنیاد موظف است داروهای خاص، تجهیزات پزشکی و توانبخشی و آمبولانس موردنیاز ایثارگران را از محل اعتبارات مصوب خود تأمین و وارد نماید.

ماده ۱۵ - بنیاد موظف است با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور تأمین و ارتقای سطح بهداشت و درمان و پایش و کنترل وضعیت جسمی و روانی خانواده شاهد، جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان نسبت به ایجاد بانک جامع اطلاعات پزشکی و پرآپزشکی و تشکیل پرونده سلامت برای آنان اقدام نماید.

ماده ۱۶ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با هماهنگی بنیاد نسبت به واکسیناسیون خاص درمورد افراد مشمول ماده (۱۵) به صورت رایگان اقدام نماید.

ماده ۱۷ - بنیاد موظف است نسبت به اعزام به خارج جانبازانی که امکان درمان آنان در داخل کشور وجود ندارد، حسب تشخیص و نظر کمیسیون پزشکی و تأیید شورای عالی پزشکی بنیاد و با استفاده از بودجه ارزی و ریالی که در اعتبارات سنواتی بنیاد پیش بینی می‌گردد، اقدام نماید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

بررسی‌الی

پیوست

ماده ۱۸ - بنیاد موظف است به منظور تعیین، تدوین و یا اصلاح معیارهای تشخیص درصداز کار افتادگی به عنوان مبنای ارایه خدمات به جانبازان و آزادگان با در نظر گرفتن وضعیت سلامتی، شرایط اجتماعی، اقتصادی و اشتغال این گروه و با استفاده از استانداردهای بین‌المللی به عنوان معیارهای جدید در ارائه خدمات (امتیازبندی تلفیقی) و تعیین و اصلاح و به روز کردن درصد از کارافتادگی جانبازان نسبت به تشکیل کمیسیون پزشکی در مواردی که مطابق ضوابط، نیاز به رأی کمیسیون باشد، اقدام نماید.

ماده ۱۹ - بنیاد موظف است حداقل ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون به منظور حفظ استناد و مدارک پزشکی و سابقه مجروحیت موجود در بیمارستانها و کلیه مراکز پزشکی، درمانی و ستادهای تخلیه مجروحین و جلوگیری از امتحان، مفقود یا معدوم شدن استناد با استفاده از خدمات ماشینی و امکانات رایانه‌ای نسبت به تشکیل و تمرکز بانک اطلاعات و آمار مجروحین دوران دفاع مقدس اقدام نماید.

ماده ۲۰ - بنیاد موظف است با هماهنگی وزارت‌خانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رفاه و تأمین اجتماعی، آموزش و پرورش، سازمان ملی جوانان و سازمان بهزیستی کشور به منظور ارائه خدمات مشاوره‌ای و مددکاری، پیشگیری و درمان جهت ارتقاء سطح سلامت و تأمین بهداشت روانی ایثارگران و خانواده ایشان «مراکز مشاوره‌ای و مددکاری ایثارگران» را تأسیس نماید.

تبصره - آئین‌نامه اجرایی این فصل ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون توسط بنیاد و با همکاری وزارت‌خانه‌های رفاه و تأمین اجتماعی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل چهارم - تسهیلات اداری و استخدامی

ماده ۲۱ - کلیه دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند حداقل بیست و پنج درصد (٪۲۵) از نیازهای استخدامی و تأمین نیروهای مورد نیاز خود را که وفق ضوابط و مجوزهای مربوط اخذ می‌نمایند به خانواده‌های شاهد، جانبازان و آزادگان،

بررسی

همسر و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد(٪۲۵) و بالاتر، آزادگان، اسراء و خواهر و برادر شاهد اختصاص دهند.

تصریه ۱ - آن دسته از فرزندان شاهد، جانبازان از کار افتاده کلی، آزادگان از کار افتاده کلی و فرزندان آنان که علاوه بر سهمیه استخدامی این ماده با کسب حد نصاب قبولی و امتیازات لازم در آزمونهای استخدامی پذیرفته شوند می‌توانند همانند سایر فرزندان شاهد، جانبازان و آزادگان از شرط معافیت حداقل معدل و حداقل سن بهره‌مند گردند.

تصریه ۲ - کلیه دستگاههای مشمول این قانون موظفتند پس از بازنشستگی یکی از ایثارگران از محل سهمیه استخدامی خود با رعایت شرایط عمومی استخدام یکی از فرزندان شهید، جانبازان بیست و پنج درصد(٪۲۵) و بالاتر، آزاده، اسیر و مفقودالاثر را در آن دستگاه استخدام نمایند.

تصریه ۳ - کسب حداقل هشتاد درصد (٪۸۰) حد نصاب آزمون علمی آخرین نفر پذیرفته شده برای مشمولین متقاضی استخدام در ادارات آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری الزامی است.

ماده ۲۲ - بنیاد حسب مورد به همسر و والدین شاهد، جانبازان و آزادگان، که بنا به تشخیص کمیسیون پزشکی بنیاد دارای عائله تحت تکفل قانونی محجور و معلول (ذهنی، جسمی، حرکتی) باشند، علاوه بر پرداختی‌های موضوع این قانون، در صورتی که نسبت به نگهداری فرد یا افراد یاد شده در میان خاتواده اقدام نمایند، حداقل به میزان یارانه موضوع قانون جامع حمایت از حقوق معلولان پرداخت می‌نماید.

ماده ۲۳ - بنیاد مکلف است به کلیه والدین شاهد به میزان معادل یک و نیم برابر حداقل حقوق کارکنان دولت مستمری پرداخت نماید.

ماده ۲۴ - همسران شاهد، همسران جانبازان پنجاه درصد(٪۵۰) و بالاتر، شیمیابی و اعصاب و روان (متوفی یا در قید حیات) و همسران آزادگان با سابقه اسارت پنج سال و بالاتر که قبل از اسارت با آنان ازدواج نموده‌اند، در صورت شاغل بودن

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترچه

برگزاری

شماره ۴۴۸/۹۰۶۸۲

تاریخ ۱۳۸۵/۰۶/۰۷

پیوست

می توانند با پنج سال سنوات ارفاقی از امتیاز بازنیستگی پیش از موعد با دریافت حقوق و مزایای کامل بهره مند گردند.

تبصره ۱ - همسران شاغل جانبازان زیر پنجاه درصد (۵۰٪) و آزادگان با سنوات اسارت کمتر از پنج سال براساس آئین نامه ای که به پیشنهاد بنیاد به تصویب هیأت وزیران می رسد از یک تا پنج سال سنوات ارفاقی بازنیستگی بهره مند می گردند.
تبصره ۲ - کلیه همسران شاهد شاغل، همانند همسران جانبازان از کاهش ساعت کاری برخوردار می گردند.

تبصره ۳ - رعایت شرط سنی مقرر در قوانین و مقررات بازنیستگی زودتر از موعد جانبازان الزامی نمی باشد.

ماده ۲۵ - به همسران شاهد سرپرست خانواده و جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر و آزادگان متوفی که فرزند یا فرزندانی را از آنان تحت تکفل قانونی داشته باشند معادل حداقل حقوق کارکنان دولت، حق سرپرستی پرداخت خواهد شد. افراد حضانت کننده از این فرزندان محروم از مادر نیز مشمول این ماده می باشند.

ماده ۲۶ - دولت موظف است به منظور حمایت از سلامت جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر و جانبازان اعصاب و روان و شیمیایی به تشخیص کمیسیون پژوهشکی بنیاد و براساس شدت و نوع ضایعات ناشی از مجروحیت و میزان ساعت کاری که از جانبازان مراقبت می شود، نسبت به برقراری و پرداخت حق پرستاری و حق همیاری برمبنای حداقل دستمزد ماهانه کارگران اقدام و اعتبار مورد نیاز را در لوایح بودجه سنواتی منظور نماید.

ماده ۲۷ - مدت خدمت داوطلبانه جانبازان ، رزمندگان، آزادگان و شهداء در جبهه قبل از استخدام و اشتغال در صورت تمایل جزو سنوات قابل قبول از لحاظ بیمه و بازنیستگی به مأخذ مشاغل سخت و زیان آور(یک به یک و نیم) محسوب می گردد.

بررسی‌الی

دولت مکلف است مابه التفاوت کسور بیمه و بازنشستگی سهم کارمند و یا کارگر و کارفرما را برای مدت مذکور به مأخذ آخرین وضعیت استخدامی (حقوق و مزایای مشمول کسور بیمه و بازنشستگی) محاسبه و یکجا به صندوقهای مریبوط واریز نماید.

ماده ۲۸ – کلیه دستگاههای مشمول این قانون مکلفند نسبت به اعطای امتیازات دیپلم به شهداء و مفقودین زیر دیپلم و احتساب مزایای یک مقطع تحصیلی بالاتر به کلیه شهدا و مفقودین دارای مدرک دیپلم و بالاتر همانند جانبازان و آزادگان اقدام و حقوق و مزایای آنان را مطابقت دهند.

فصل پنجم – اشتغال و کارآفرینی

ماده ۲۹ – خانواده شاهد، جانبازان، همسر و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (٪۲۵) و بالاتر، آزادگان و همسر و فرزندان آنان مشروط بر آنکه قادر شغل و درآمد بوده و واجد شرایط شغل مورد نظر باشند می‌توانند از خدمات این فصل برخوردار شوند.

تبصره – رزمندگان و خواهر و برادر شاهد در اولویت بعدی برای استفاده از خدمات موضوع این فصل می‌باشند.

ماده ۳۰ – وزارت کار و امور اجتماعی و سایر واحدهای ذی ربط اعم از دولتی و غیردولتی موظفند ضمن هماهنگی با بنیاد در راستای جذب نیروی انسانی موردنیاز کارگاههای تابع قانون کار، مشمولین موضوع ماده (۲۹) این قانون را در اولویت قرار دهند.

ماده ۳۱ – به منظور تشویق کارفرمایان کارگاهها به جذب مشمولین موضوع ماده (۲۹) این قانون، دولت موظف است کارفرمایانی را که با هماهنگی بنیاد پس از اخذ تعهدات لازم و انعقاد قراردادی که مبین تعهدات طرفین باشد اقدام به جذب نیرو در راستای تأمین نیروی انسانی مورد نیاز خود می‌نمایند، مشمول تخفیفات و تسهیلاتی به شرح ذیل قرار دهد:

بررسی

الف - حق بیمه سهم کارفرما برای جانبازان و آزادگان و فرزندان شاهد به میزان صدد درصد (۱۰۰٪) و سایر مشمولین موضوع ماده (۲۹) این قانون به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) حداقل به مدت پنج سال توسط بنیاد پرداخت می‌گردد.

ب - کاهش مالیات کارفرمایان این گونه کارگاهها از طریق احتساب یکصد و پنجاه درصد (۱۵۰٪) حقوق پرداختی به ایثارگران جدید الاستخدام به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی به مدت پنج سال.

ج - کارفرمایانی که اقدام به جذب و استخدام افراد موضوع ماده (۲۹) این قانون حداقل به مدت پنج سال می‌نمایند تا مدت هجده ماه از هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) یارانه حداقل حقوق و دستمزد، موضوع ماده (۴۱) قانون کار بر حسب نوع شغلی که در اختیار آنان قرار خواهد گرفت بهره‌مند می‌شوند.

ماده ۳۲ - بنیاد موظف است نسبت به ایجاد صندوق اشتغال و کارآفرینی ایثارگران اقدام نموده و اساسنامه آن را تدوین و به تصویب هیأت وزیران برساند. منابع مالی این صندوق به شرح زیر تأمین می‌گردد.

الف - بودجه عمومی دولت.

ب - وجوده برگشتی از محل اقساط وامهای اشتغال پرداختی به ایثارگران (وجوده اداره شده).

ج - سایر منابع بنیاد (منابع داخلی بنیاد).

ماده ۳۳ - درصورتی که در راستای دستیابی فرزندان شاهد، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و آزادگان بیکار به مشاغل مناسب، نیاز به فراگیری دوره‌های آموزشی و مهارتی باشد، به منظور تأمین حداقل معاش آنان در طول دوره آموزش (حداکثر تا هجده ماه) کمک هزینه زندگی معادل هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) حداقل حقوق کارکنان دولت و برای یک بار توسط بنیاد پرداخت خواهد شد.

ماده ۳۴ - برای بهره‌مندی افراد واجد شرایط این فصل، ضمن هماهنگی دستگاهها و مراکز ارائه دهنده امکانات فوق با بنیاد مشروط بر آنکه قبلاً از تسهیلات این فصل استفاده نکرده باشند تا سی درصد (۳۰٪) از امکانات مربوط به موارد ذیل به این امر اختصاص می‌یابد:

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

و فریض

۱۳۸۵/۰۶/۰۲ شماره ۹۰۶۸۴

تاریخ

پیش

بیانی

الف - واگذاری غرفه میادین و بازارچه‌های خوداشتغالی و دگه از طریق شوراهای اسلامی و با هماهنگی شهرداریها.

ب - سهمیه پذیرش دوره‌های کوتاه مدت و بلندمدت آموزش‌های مهارتی، تخصصی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به همراه تسهیلات رفاهی به ویژه خوابگاه.

ج - اجرای دوره‌های کارورزی خاص فارغ‌التحصیلان توسط دستگاه‌های اجرایی ذیربط.

د - اعزام نیروی کار به خارج از کشور، توسط دستگاه‌های مشمول این قانون.

ماده ۳۵ - دولت مکلف است ساز و کارهای مناسب را برای ایجاد مشاغل پایدار برای مشمولین این فصل از محل تسهیلات تکلیفی، اعتبارات وجوه اداره شده، خوداشتغالی، برنامه کمکهای فنی و اعتباری (ملی و استانی) در لواح بودجه سالانه پیش‌بینی و اجرا نماید.

ماده ۳۶ - به منظور ساماندهی موضوع اشتغال مشمولین این قانون در سیاستگذاری‌های کلان، رئیس بنیاد در شورای عالی اشتغال عضویت خواهد داشت.

فصل ششم - معیشت و رفاه

ماده ۳۷ - کسورات بازنشستگی سهم اسراء، آزادگان و جانبازان شاغل و حالت اشتغال در دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون به شرح تبصره‌های زیر حسب مورد تأمین و پرداخت می‌گردد.

تبصره ۱ - کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند از محل اعتبارات مصوب و در قالب تخصیص اعتبار ابلاغی نسبت به تأمین و پرداخت کسورات بازنشستگی سهم اسراء، آزادگان و جانبازان در دستگاه مربوط اقدام نمایند.

تبصره ۲ - شرکتهای دولتی، بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت نهادهای عمومی غیردولتی که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند و شرکتهایی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، موظفند از محل هزینه عملیات جاری خود

بیت‌اللّٰہ

نسبت به پرداخت کسورات بازنشتگی سهم اسراء، آزادگان و جانبازان شاغل و حالت اشتغال در مؤسسات مربوط اقدام نمایند.

تصریه ۳ - دولت مکلف است به منظور پرداخت کسورات بازنشتگی سهم اسراء، آزادگان و جانبازان شاغل در بخش غیردولتی مشمول قانون کار و تأمین اجتماعی اعتبار لازم را هر ساله در لوایح بودجه سوادی کل کشور پیش‌بینی نموده و در اختیار سازمان تأمین اجتماعی قرار دهد.

ماده ۳۸ - حقوق و مزایای پرسنل وظیفه و نیروهای داوطلب غیرشاغل در دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون که به صورت بسیج مردمی از سوی مراجع ذی صلاح نظیر نیروی مقاومت بسیج، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ارشن، کمیته امداد امام خمینی (ره)، جهاد سازندگی، سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه‌های علمیه و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران به جهه اعزام و به دلیل حضور در جبهه و یا برای ترور شهید، مفقودالاثر، جانباز از کارافتاده کلی و آزاده از کارافتاده کلی گردیده‌اند، طبق مقررات، همطراز کادر نیروهای مسلح تعیین و توسط بنیاد پرداخت خواهد شد.

تصریه - حقوق وظیفه جانبازان غیرحالت اشتغال مشمول قوانین نیروهای مسلح براساس مقررات مربوط در نیروهای مسلح محاسبه و توسط نیروی مربوط پرداخت می‌گردد.

ماده ۳۹ - حقوق و مزایای حالت اشتغال مستخدمان شهید، مفقودالاثر، اسراء، آزادگان و جانبازان از کارافتاده کلی دستگاهها، اعم از کشوری و لشکری براساس قوانین و مقررات استخدامی نیروهای مسلح محاسبه می‌گردد.

تصریه ۱ - حقوق و مزایای اسراء، آزادگان و جانبازان از کارافتاده کلی توسط دستگاه مربوط و حقوق و مزایای شهداء و مفقودالاثرها توسط بنیاد پرداخت می‌گردد.

تصریه ۲ - حقوق حالت اشتغال جانبازان و آزادگان از کارافتاده کلی موضوع مواد (۳۸) و (۳۹) این قانون در صورت اشتغال در دستگاههای موضوع بند (الف) ماده (۲) این قانون قطع می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

بیانی

پیت

ماده ۴۰ - حقوق بازنشستگی شهداء، جانبازان و آزادگان مشمول قانون حالت اشتغال، معادل آخرين حقوق و مزاياي دريافتی تعين و هر ساله متناسب با افزایش ضريب حقوق شاغلين اضافه و به شکل تبصره‌های زير عمل می‌شود.

تبصره ۱ - حقوق بازنشستگی مشمولين قانون حالت اشتغال، اعم از اين که در اجرای قانون مذكور و يا ساير قوانين و مقررات مربوط بازنشسته شده باشند مشابه کارکنان همطراز (بازنشته در سال تصويب اين قانون) تطبيق و اعمال می‌گردد.

تبصره ۲ - حقوق بازنشستگی و وظيفه شهداء، جانبازان و آزادگان غيرمستخدم دولت توسيط بنیاد و حقوق بازنشستگی و وظيفه جانبازان و آزادگان مستخدم دولت توسيط صندوق بازنشستگی دستگاه ذي ربط پرداخت می‌گردد.

تبصره ۳ - مشمولين قانون حالت اشتغال هنگام نيل به بازنشستگی از کلیه امتیازات منظور شده برای شاغلين همطراز (مانند پاداش پایان خدمت وغیره) برخوردار می‌گردند. دستگاه مجری حکم حقوق بازنشستگی مكلف به تأمین و پرداخت حقوق و امتیازات مذكور خواهد بود.

ماده ۴۱ - جانبازان بیست و پنج درصد(٪۲۵) و بالاتر، آزادگان و خانواده‌های شاهد و خانواده جانبازان هفتاد درصد (٪۷۰) در صورت مسافرت داخلی از طریق هریک از شرکت‌های دولتی یا خصوصی هواییمایی، راه‌آهن و کشتیرانی با ارایه کارت ایثارگری و یا معرفی‌نامه بنیاد از پرداخت پنجاه درصد(٪۵۰) هزینه بلیط مسافرت معاف می‌باشند.

تبصره ۱ - کلیه مشمولين اين ماده از پرداخت هزینه بلیط اتوبوس و مترو (داخل شهری) معاف می‌باشند.

تبصره ۲ - مشمولين اين ماده در پروازهای خارجی با معرفی‌نامه بنیاد برای يك بار در سال از پنجاه درصد (٪۵۰) تحفیض مستقیم بهای روز فروش بهره‌مند می‌باشند.

تبصره ۳ - تحفیض موضوع اين ماده در بخش‌های دولتی و خصوصی توسيط بنیاد تأمین و پرداخت می‌شود.

ماده ۴۲ - معافیت ایثارگران و فرزندان ذکور آنان و برادران شهداء از انجام خدمات وظيفه عمومی طبق قانون نظام وظيفه عمومی و اصلاحات آن و تدابیر فرمانده کل نیروهای مسلح خواهد بود.

بررسی

ماده ۴۳ - سازمان حج و زیارت موظف است هر ساله پنج درصد (۰/۵٪) تا ده درصد (۱۰٪) از سهمیه حج تمتع را به جانبازان و آزادگان و همسران آنان، همسر و والدین شاهد که توسط بنیاد معرفی و برای اولین بار مشرف می‌شوند اختصاص دهد.

ماده ۴۴ - وزارت کشور ضمن هماهنگی‌های لازم نسبت به ارایه خدمات ترددی از جمله آرم و کارت تردد و مجوز ورود به محدوده طرح ترافیک و مناطق مربوط را برای جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، براساس معرفی‌نامه بنیاد به صورت رایگان فراهم نماید.

ماده ۴۵ - دولت مکلف است سالیانه اعتبار و تسهیلات لازم را برای تهیه خودرو مناسب برای کلیه جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر و آن تعداد از جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) الی چهل و نه درصد (۴۹٪) که به تشخیص کمیسیون پزشکی بنیاد از نظر جسمی محدودیت حرکتی دارند، پیش‌بینی نماید.

تصریه ۱ - آن تعداد از همسر و فرزندان شاهد و آزادگانی که به تشخیص کمیسیون پزشکی بنیاد معلوم شناخته می‌شوند می‌توانند از تسهیلات موضوع این ماده استفاده نمایند.

تصریه ۲ - آیین‌نامه چگونگی واگذاری، میزان تسهیلات، کارمزد و میزان کمک بلاعوض توسط بنیاد و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴۶ - دولت مکلف است نسبت به تأمین و پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه بیمه عمر خانواده‌های شاهد، جانبازان و آزادگان که توسط هیچ یک از دستگاههای دولتی تحت پوشش بیمه مذکور نمی‌باشد، اقدام نماید.

ماده ۴۷ - دولت مکلف است همه ساله مبلغی را به منظور کمک به صندوق ذخیره ایثارگران که توسط بنیاد تشکیل خواهد شد در بودجه سالانه بنیاد پیش‌بینی نماید.

بررسی

ماده ۴۸ - بنیاد مکلف است پس از فوت هریک از ایثارگران غیر مستخدم دولت، کمک هزینه فوت همانند مشمولین قانون پرداخت پاداش پایان خدمت و بخشی از هزینه های ضروری به کارکنان - مصوب ۱۳۷۵ - و اصلاحیه های بعدی آن، به خانواده آنان مشروط بر این که به موجب قوانین و مقررات دیگری دریافت نموده باشند، پرداخت نماید.

تبصره - دستگاههای اجرایی کشوری و لشکری برای ایثارگران مستخدم خود، طبق قوانین و مقررات مربوط اقدام می نمایند.

ماده ۴۹ - دستگاههای اجرایی مشمول این قانون موظفند برای مساعدت در امر ازدواج خانواده شاهد، آزادگان، جانبازان و فرزندان آنان برای یک نوبت هدیه ازدواج موضوع مفاد قانون پرداخت پاداش پایان خدمت و بخشی از هزینه های ضروری به کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحیه های بعدی آن را به میزان دوبرابر پرداخت نمایند.

تبصره - پرداخت هدیه ازدواج به مشمولین این ماده که تحت پوشش دستگاههای اجرایی نیستند به عهده بنیاد است.

ماده ۵۰ - تسهیلات بانکی (وام) بایت مساعدت در امر ازدواج خانواده شاهد، جانبازان، آزادگان و فرزندان آنان برای یک نوبت به میزان دوبرابر خواص بانکی از سوی شورای پول و اعتبار به صورت قرض الحسن تعیین می گردد.

ماده ۵۱ - کلیه دستگاههای اجرایی مشمول این قانون موظفند به شهداء و جانبازان بیست و پنج درصد (٪ ۲۵) و بالاتر و آزادگان شاغل مبلغی معادل بیست و پنج درصد (٪ ۲۵) حداقل حقوق کارکنان دولت را که هر ساله توسط دولت تعیین می شود، به عنوان فرق العاده ایثارگری به طور ماهانه پرداخت نمایند.

تبصره ۱ - به افراد موضوع ماده مذکور که در استخدام دولت نیستند مبلغ یادشده توسط بنیاد تأمین و پرداخت می گردد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتریس

۴۴۸/۹۰۶۸۲ شماره

۱۳۸۵/۰۶/۰۷

تاریخ

پیوست

بیانی

تصصه ۲ - این فوق العاده ایشارگری به جانبازان و آزادگان از کارافتاده کلی که از حقوق حالت اشتغال مطابق مواد (۳۸) و (۳۹) این قانون برخوردار گردیده‌اند تعلق نخواهد گرفت.

ماده ۵۲ - بیمه درمانی فرزندان ذکور شهداء پس از فراغت از تحصیل تا زمان اشتغال حداقل به مدت سه سال توسط بنیاد محاسبه و پرداخت می‌گردد.

ماده ۵۳ - کلیه دستگاههای مشمول این قانون موظفند مرخصی استحقاقی و عملیاتی استفاده نشده شهداء و مفقودین را به ازای هر ماه طلب مرخصی آنان معادل یک ماه آخرین حقوق و مزایای دریافتی آنان محاسبه و از سوی دستگاههای ذی‌ربط پرداخت نمایند.

ماده ۵۴ - کارکنان شهید و جانباز و آزاده از کارافتاده کلی همانند سایر کارکنان شاغل دستگاهها، از کلیه تسهیلات اجتماعی، رفاهی، آموزشی و خدمات قابل ارائه به کارکنان دستگاهها، نظری دفترچه اتکا، علاوه بر تسهیلات بنیاد برخوردار خواهند شد.

ماده ۵۵ - جانبازان و آزادگان از کارافتاده کلی مشمول این قانون چنانچه قبل از سن بازنشستگی فوت نمایند، عائله تحت تکفل آنان از حقوق و مزایای حالت اشتغال تا سن بازنشستگی برخوردار خواهند شد.

ماده ۵۶ - صدرصد (۱۰۰٪) حقوق و فوق العاده شغل و سایر فوق العاده‌ها اعم از مستمر و غیرمستمر شاهد، جانبازان و آزادگان از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

ماده ۵۷ - مرخصیهای استحقاقی آزادگان شاغل در طول ایام اسارت که براساس ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان (اسرای آزادشده) پس از ورود به کشور مصوب ۱۳۶۸/۹/۱۱ سنتوات خدمتی آنان دوباره محاسبه و ذخیره شده‌است، براساس آخرین حقوق و مزایای فرد قابل پرداخت خواهد بود.

بررسی

همچنین آزادگانی که بعد از اسارت شاغل شده‌اند از این مزايا برای مدت اسارت بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۵۸ - وزارت دادگستری با همکاری قوه قضاییه نسبت به ارایه خدمات حمایت قضایی از خانواده شاهد، جانبازان بیست و پنج درصد (٪۲۵) و بالاتر و آزادگان در مراجع قضایی جهت دفاع و استیفای حقوق آنان اقدام نماید.

تصریه ۱ - هزینه ارایه خدمات حمایت قضایی از محل اعتبارات مصوب بنیاد تأمین و پرداخت می‌گردد.

تصریه ۲ - شکایات مربوط به ایثارگران مشمول این ماده درخصوص عدم اجرای این قانون در کمیسیون ماده (۱۶) قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی قابل طرح می‌باشد.

ماده ۵۹ - قوه قضاییه، سازمان ثبت استناد و املاک کشور و کانون وکلای دادگستری موظفند بیست و پنج درصد (٪۲۵) سهمیه صدور پروننه سرفتري و کالت و مجوز کارشناسان رسمی دادگستری را به خانواده شاهد، جانبازان بیست و پنج درصد (٪۲۵) و بالاتر و آزادگان با شش ماه سابقه اسارت و رزمندان با ششم ماه سابقه حضور در جبهه و درصورت واجد شرایط بودن اختصاص دهنند.

ماده ۶۰ - دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند حسب درخواست جانبازان و آزادگانی که قبل از تصویب این قانون در خدمت دستگاه بوده و قطع همکاری نموده‌اند صرفاً برای یکبار نسبت به اعاده به خدمت آنان اقدام نمایند.

تصریه - افرادی که به موجب رأی صادره از مراجع قضایی یا هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و یا سایر مراجع قانونی مربوط به دلیل محکومیت از کار برکنار شده‌اند مشمول این ماده نخواهند بود.

ماده ۶۱ - آئین نامه اجرایی این فصل از سوی بنیاد، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بیانیه

فصل هفتم - امور فرهنگی، آموزشی، ورزشی و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

ماده ۶۲ - دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و مراکز آموزش عالی غیرانتفاعی موظفند با رعایت مقطع تحصیلی و نوع مؤسسه، نسبت به انتقال دانشجویان و پذیرفته شدگان، آزادگان، اسراء، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و همسر و فرزندان آنان و دانشجویان شاهد به دانشگاه یا مؤسسات آموزش عالی محل سکونت خانواده آنان و یا نزدیکترین محل و همچنین تغییر رشته همطراز در گروه آزمایشی مربوط برای یکبار اقدام نمایند.

ماده ۶۳ - به منظور توسعه، ترویج و نهادینه نمودن فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت و زنده نگهداشتن یاد شهیدان و حفظ و تقویت شان و جایگاه الگوهای عینی این عرصه، شورای عالی ترویج و توسعه فرهنگ ایثار و شهادت با مسؤولیت رئیس جمهور یا معاون اول وی تشکیل می‌گردد.

تصریه ۱ - شرح وظایف، ترکیب و اختیارات شورای مذکور حداقل ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون توسط بنیاد و با همکاری دستگاههای اجرایی ذی ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تصریه ۲ - دستگاههای اجرایی ذی ربط موظفند به منظور توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت از تشكلها و سازمانهای غیردولتی فرهنگی، هنری، پژوهشی و ورزشی که در حوزه ایثارگران فعالیت می‌نمایند حمایتهاي مادي و معنوی به عمل آورند.

ماده ۶۴ - با توجه به ضرورت حفظ، جمع آوری و تمرکز کلیه اسناد و آثار شهدا و ایثارگران، دولت موظف است اقدامات لازم را در جهت حفظ و نگهداری اصل آثار و اسناد فرهنگی، هنری، تاریخی و علمی مکتوب و غیرمکتوب شهدا و ایثارگران دفاع مقدس و انقلاب اسلامی با رعایت اصول طبقه‌بندی به عمل آورد.

تصریه ۱ - در صورت انتشار این آثار رعایت حقوق مادي و معنوی صاحبان آن الزامی است.

تصریه ۲ - آینین نامه اجرایی این ماده حداقل ظرف مدت سه ماه توسط بنیاد با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، مرکز

برگزاری

استاد کل نیروهای مسلح و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶۵ - به منظور تجلیل از همسر، فرزند، والدین شهداء، مفقودین، اسراء و همچنین جانبازان، آزادگان و همسر و فرزندان جانبازان بیست و پنج درصد (٪۲۵) و بالاتر و رزمندگان، به آنان نشان ویژه اعطای خواهد شد. اعطای نشان ویژه به کلیه ایثارگران، تابع آیین نامه اجرایی خواهد بود که در کارگروهی مشکل از نمایندگان بنیاد، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، استاد کل نیروهای مسلح با مسؤولیت معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری حداقل ظرف مدت شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. این نشان غیراز نشانهای دولتی است که تحت آیین نامه مربوط اعطای می‌شوند.

ماده ۶۶ - بنیاد موظف است به آن دسته از مشمولین این قانون که شأن و منزلت ایثارگری را حفظ نمی‌نمایند براساس آیین نامه‌ای که با همکاری بنیاد استاد کل نیروهای مسلح و وزارت دفاع و پشتیانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و قوه قضائیه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید بخشی از خدمات و امتیازات موضوع این قانون و یا تمام آن را کاهش داده یا قطع نماید.

ماده ۶۷ - بنیاد موظف است نسبت به تأمین و پرداخت صدرصد (٪۱۰۰) هزینه شهریه کلیه دانشجویان شاهد (همسر و فرزندان شهداء)، جانبازان بیست و پنج درصد (٪۲۵) و بالاتر و همسر و فرزندان آنها و آزادگان و همسر و فرزندان آنان را که در مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی غیردولتی، پیام نور، شبانه دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و هر مؤسسه و دانشگاه آموزش عالی شهریه بگیر مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مشغول تحصیل می‌باشند، اقدام نماید.

تیصره - تعیین رشته‌های تحصیلی مورد نیاز، نوع، میزان و شرایط پرداخت هزینه شهریه دانشجویی به موجب آئین نامه‌ای خواهد بود که توسط بنیاد و با همکاری وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

برگزاری

ماده ۶۸ - بنیاد موظف است نسبت به تأمین و پرداخت هزینه‌های خدمات آموزشی طرح شاهد در برنامه‌های آموزش عمومی و سایر برنامه‌های آموزش عالی از محل اعتباراتی که به همین منظور در قوانین بودجه سوابق پیش‌بینی می‌شود اقدام نماید.

تبصره ۱ - بنیاد موظف است نسبت به پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانش آموزان و دانشجویان شامل همسر و فرزندان شاهد، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر، آزادگان و خانواده‌های آنان اقدام نماید.

تبصره ۲ - آئین نامه اجرایی این ماده از سوی بنیاد و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶۹ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و دیگر دستگاههای اجرایی متولی امور فرهنگی کشور مشمول این قانون موظفند نسبت به تولید برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و هنری مرتبط با ایثار و شهادت اقدام و از هنرمندانی که در این زمینه فعالیت می‌کنند بخصوص هنرمندان ایثارگر حمایت نمایند.

تبصره - آئین نامه اجرایی و تعیین میزان تولیدات برنامه‌های مورد نظر توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما با همکاری بنیاد حداکثر ظرف مدت شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷۰ - به منظور تشویق و حمایت از نخبگان و سرآمدان علمی، فرهنگی، ورزشی و هنری خانواده شاهد و ایثارگران برای حضور مؤثر در عرصه‌های ملی و بین‌المللی، بنیاد موظف است با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ظرف مدت شش ماه آئین نامه‌ای را در این خصوص تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارایه نماید.

ماده ۷۱ - وزارت خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه دانشگاههای دولتی و غیردولتی و دستگاههای اجرایی مشمول ماده (۲) این قانون موظفند در اعطای سهمیه‌های ورود به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، بورس‌های تحصیلی داخل و خارج از کشور، فرصت‌های مطالعاتی و دوره‌های

برگزاری

دکترای تخصصی بیست درصد (٪۲۰) از سهمیه را به همسر و فرزندان شاهد، جانبازان، آزادگان و همسر و فرزندان آزادگان و همسر و فرزندان جانبازان بالای بیست و پنج درصد (٪۲۵) اختصاص دهنده.

تبصره - کسب حداقل هفتاد درصد (٪۷۰) حد نصاب شرایط علمی و امتیاز پذیرفته شدگان برای رشته‌ها و مقاطع تحصیلی الزامی می‌باشد. این میزان درخصوص رشته‌های پزشکی هشتاد درصد (٪۸۰) حد نصاب شرایط علمی می‌باشد.

ماده ۷۲ - دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به دستگاهها و قوای سه‌گانه موظفند بیست درصد (٪۲۰) از سهمیه هیأت علمی خود را براساس آئین‌نامه‌ای که توسط شورای عالی طرح و برنامه شاهد تهیه و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید به ایثارگران اختصاص دهنده.

ماده ۷۳ - با توجه به ضرورت حفظ نشاط و شادابی ایثارگران و خانواده‌های آنان، کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲) این قانون که دارای امکانات تفریحی فرهنگی، هنری و ورزشی می‌باشند با در نظر داشتن اصل عزمندی، برای استفاده ایثارگران و خانواده آنان پنجاه درصد (٪۵۰) تخفیف در بهره‌مندی از این تسهیلات در نظر گیرند.

فصل هشتم - منابع مالی و نظارت

ماده ۷۴ - منابع مالی مورد نیاز با حفظ سهم سایر منابع بنیاد، در قالب مفاد لوایح بودجه سنتاتی پیش‌بینی خواهد شد.

تبصره ۱ - سایر منابع بنیاد به عنوان درآمد اختصاصی بنیاد هرساله در لوایح بودجه سنتاتی پیش‌بینی می‌گردد.

تبصره ۲ - به منظور شفافسازی منابع مالی اختصاصی باقته برای خدمات رسانی به ایثارگران، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مکلف است نسبت به ایجاد فصل رفاه و تأمین اجتماعی ایثارگران و برنامه‌های ذیل آن متناسب با عنوانین فصول این قانون در لوایح بودجه سنتاتی اقدام نماید.

بررسی‌الی

ماده ۷۵ - به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون و آئین‌نامه اجرایی آن، رئیس بنیاد موظف است گزارش عملکرد هر سال را که براساس شاخصهای هر برنامه و فعالیت تنظیم شده است حداقل تا پایان آذر ماه سال بعد به مقام معظم رهبری، رئیس جمهور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

تبصره ۱ - کلیه دستگاههای مشمول این قانون مکلفند هرساله گزارش عملکرد مربوط به نحوه و میزان ارایه خدمات و تسهیلات به ایثارگران مشمول این قانون را به بنیاد ارائه نمایند.

تبصره ۲ - ارائه گزارش از سوی دستگاههایی که مستقیماً زیر نظر مقام معظم رهبری هستند با اذن معظم له خواهد بود.

ماده ۷۶ - نوع، میزان و تعیین اولویت ارائه خدمات هر فصل طبق آئین‌نامه‌هایی خواهد بود که توسط بنیاد با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، ستاد کل نیروهای مسلح، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و دستگاههای ذی‌ربط (حسب مورد) تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷۷ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون ملغی‌الاثر می‌باشد.

ماده ۷۸ - این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا می‌باشد.

لایحه فوق مشتمل بر هفتاد و هشت ماده و پنجاه و هشت تبصره طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در جلسه روز سه شنبه مورخ بیست و چهارم مردادماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج کمیسیون اجتماعی تصویب و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ پنجم شهریورماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی با چهارسال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت گردید.

غلامعلی حدادعادل

وفیض مجلس شورای اسلامی